

PORO *liikenteessä*

Pieni porosanakirja

3

PARTTIO = pieni porolauma • **TOKKA** = suuri porolauma
VASA, VASIKKA = poro ensimmäisellä ikävuodellaan
HIRVAS = kolme vuotta vanhempi urosporo
VAADIN, VAAMI = kolme vuotta vanhempi naarasporo
NULPPO = sarveton poro • **NAAMASARVET** = nahan peittämät kasvavat sarvet
KALPPINOKKA = valkeaturpainen poro
MUTSIKKI, MUSIKKI = tumma poro
RUSAKKO, RUSAKKA = ruskeankellertävä poro
KOPARA = poron sorkka • **ROUKUA** = porojen ääntely
NULKATA = juosta hiljalleen • **RYKIMÄ** = porojen kiima-aika
ETTO, ETTOAMINEN = porojen kokoaminen erotusta varten
EROTUS = tapahtuma, jossa eloporot erotellaan teurasporoista
KIRNU = erotusaidan osa, jossa porot erotellaan
KONTTORI = erotusaidan sivukarsina

PORO liikenteessä

Poronhoito on Pohjois-Suomen vanhin elinkeino. Poroja hoitaa 5 000 poron-omistajaa. Poronhoitoalueella liikkuu talvisin noin 200 000 ja kesäisin vasonnan jälkeen jopa 340 000 poroa. Poronhoitoalueen alkamisesta varoittaa taulu. Porokolariin voi joutua kaikkialla poronhoitoalueella. Kun näet yksittäisen porovaroitusmerkin ja sen alla kilometrimatkan, ole erityisen tarkkana.

2

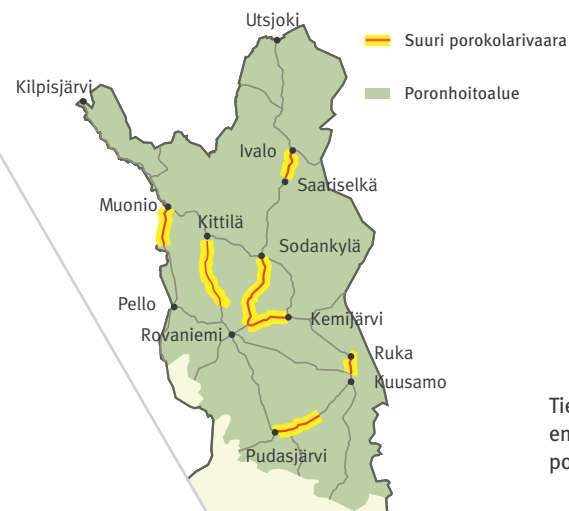
MONTAKO poroa jää auton alle?

5

Auton alle voi yhden päivän aikana jäädä jopa 10 poroa, enimmillään lähes 4 000 poroa vuodessa. Eniten vahinkoja tapahtuu marras-tammikuussa ja heinä-elokuussa.

Ole erityisen varovainen näillä tieosuuksilla:

- ➔ valtatiellä 20 välillä PUDASJÄRVI-TAIVALKOSKI
- ➔ valtatiellä 5 välillä KUUSAMO-RUKA
- ➔ kantatiellä 82 välillä VIKAJÄRVI-KEMIJÄRVI
- ➔ valtatiellä 4 välillä VIKAJÄRVI-SODANKYLÄ
- ➔ kantatiellä 79 välillä MELTAUS-KITTILÄ
- ➔ valtatiellä 21 välillä KIHLANKI-MUONIO
- ➔ valtatiellä 4 välillä SAARISELKÄ-IVALO

Miksi porot liikkuvat tiellä?

Tiet kulkevat porojen laitumien halki. Kesällä porot tulevat syömään tienvarsi- en kasveja tai etsivät teiltä ja muilta aukeilta alueilta suojaa sääskiltä. Talvisin porot vaihtavat mielellään vaikeakulkuisen lumihangen aurattuihin teihin.

4

KUINKA vältetään porokolari?

7

- 👂 Varaa matkantekoon aikaa, jotta voit ajaa rauhallisesti.
- 👂 Aja nopeutta, jossa hallitset auton yllättävissäkin tilanteissa. Poroja voi olla mutkien takana ja painanteissa.
- 👂 Pidä turvaväli.
- 👂 Tarkkaile teiden varsia. Talvisin jäljistä näkee, että lähellä voi olla poroja.
- 👂 Varo: kun näet yhden poron, lähistöllä on lisää. Poro on laumaeläin.
- 👂 Käytä kaukovaloja jo hämärässä. Porojen silmät kiiluvat valokiilassa kauas varoitusmerkinä.
- 👂 Autoilijat varoittavat toisiaan poroista väläyttämällä pitkiä valoja.

**Autoilijan täytyy
poronhoitoalueella
varautua aina porojen
liikkumiseen tiealueella**

MITÄ teet vahingon sattuessa?

- 👂 Aseta varoituskolmio tielle varoittamaan muita.
- 👂 Huolehdi loukkaantuneiden ensiavusta ja soita hätäkeskukseen, **puh. 112**.
- 👂 Jos kykenet, lopeta loukkaantunut poro tai hanki paikalle henkilö, joka tekee sen. Ilmoita hätäkeskukseen, **puh. 112**, silloinkin jos vain kolhaiset poroa. Älä jätä poroa kärsimään loukkaantuneena.
- 👂 Siirrä ruho pientareelle ja merkitse paikka näkyvästi esim. muovipussilla paliskunnan arviomiestä varten.
- 👂 Ruhoa ei saa ottaa mukaan.
- 👂 Ilmoita vahingosta vakuutusyhtiösi.

6

KUKA korvaa vahingot?

Liikennevakuutus korvaa porokolareissa sattuneet henkilövahingot. Omalle ajoneuvolle yhteentörmäyksessä aiheutuneet vauriot korvaa hirtvahinkovakuutus, joka sisältyy vain vapaaehtoisena autovakuutuksen Kasko-yhdistelmiin. Hirtvahinkovakuutus ei korvaa väistämishinkoja. Korvauksesta vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu. Korvaukset eivät vaikuta bonuksiin. Poronomistaja saa korvauksen paliskuntansa kautta.

Lisätietoja

Paliskuntain yhdistys (www.paliskunnat.fi)

Liikennevakuutuskeskus (www.lvk.fi)

Tiehallinto

Lapin tiepiiri ja Oulun tiepiiri (www.tiehallinto.fi)

Poliisi

Lapin lääni ja Oulun lääni (www.poliisi.fi)

Hätäkeskuslaitos

Lapin hätäkeskus, Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun hätäkeskus (www.112.fi)

Liikenneturva (www.liikenneturva.fi)

1. Kesällä porot tulevat syömään tienvarsien kasveja tai etsivät teiltä suojaa aurtavilla teillä poron on helpompi liikkua.
2. Välttämättä valoja • 3. 112 • 4. Suuri porolama • 5. Poroja voi olla lähistöllä lisää. Poron on laumaeläin • 6. 140 000

Porovisa

11

1. Miksi porot liikkuvat tiellä? _____
2. Miten voi varoittaa muita autoilijoita, jos on nähnyt tiellä poron? _____
3. Mihin numeroon pitää soittaa, jos on tapahtunut onnettomuus? _____
4. Mikä on tokka? _____
5. Miksi kannattaa hiljentää, vaikka näkisi vain yhden poron? _____
6. Montako poronvasaa syntyy vuosittain? _____

**Piirrä ja väritä
seuraavalle sivulle
liikennemerkki, joka
varoittaa poroista**

Oikeat vastaukset
löydät sivulta 9.

10

